

## ارتباط بین سبک‌های رهبری مربیان تیم‌های ملی کشتی جهان با میزان نگرش به موفقیت آنان

دکتر سید امیر احمد مظفری<sup>۱</sup>، دکتر بتول مشرف جوادی<sup>۱</sup>، جواد شهلایی باقری<sup>۲</sup>

۱- دانشگاه خوارزمی (تربیت معلم تهران)

۲- دانشگاه علامه طباطبایی

### چکیده

هدف این تحقیق، بررسی ارتباط بین سبک‌های رهبری مربیان کشتی جهان با میزان موفقیت آنان در کسب عناوین قهرمانی بود. جامعه آماری ۱۳۳ نفر بودند که ۷۹ نفر از آن‌ها (۶۰٪) نمونه‌های تحقیق را تشکیل دادند. روش تحقیق از نوع همبستگی بود که به وسیله آن رابطه سبک‌های رهبری (وظیفه‌گرا- انسان‌گرا) و میزان موفقیت و نگرش به موفقیت مورد مطالعه قرار گرفت. ابزار اندازه‌گیری را دو پرسشنامه سبک رهبری (انسان‌گرا-وظیفه‌گرا) باردنز و منزکاس (۱۹۶۹)، و نگرش به موفقیت رادسیپ (۱۹۸۴)، بود. اعتبار و روایی محتوایی پرسشنامه‌ها توسط متخصصین تربیت بدنی و علوم ورزشی و ثبات و پایایی سؤال‌ها از طریق روش آماری کرانباخ بررسی و محاسبه شد. تجزیه داده‌ها با استفاده از روش آمار توصیفی (فراوانی، میانگین، درصد)، و رابطه بین متغیرها با استفاده از آزمون همبستگی اسپیرمن و برای مقایسه میانگین‌ها از آزمون‌های کروسال-والیس، کای اسکووار استفاده شد و سطح معنی‌داری ( $P < 0/05$ ) در نظر گرفته شد.

نتایج توصیفی پژوهش نشان داد که:

- ۱- حدود ۶۲ درصد مربیان کشتی جهان از نظر سبک رهبری انسان‌گرایی در سطح ضعیف و ۳۸ درصد بقیه در سطح متوسط قرار گرفتند.
  - ۲- حدود ۳۲/۵ درصد مربیان کشتی جهان از نظر سبک رهبری وظیفه‌گرایی در سطح عالی و ۶۵ درصد در سطح متوسط و حدود ۳ درصد در سطح ضعیف قرار داشتند.
  - ۳- بیشترین فراوانی در ارتباط با نگرش به موفقیت، به میزان حدود ۷۵ درصد مربیان کشتی جهان موفقیت «برد-برد» را به موفقیت «برد- باخت» ترجیح می‌دادند.
  - ۴- در بخش آزمون‌های فرضیه‌های تحقیق نتایج نشان داد بین سبک‌های رهبری انسان‌گرایی و وظیفه‌گرایی مربیان کشتی جهان تفاوت و بین میزان نگرش به موفقیت مربیان کشتی کشورهای جهان ارتباط معنی‌داری وجود ندارد همچنین بین نگرش به موفقیت مربیان کشتی جهان با سبک‌های رهبری ارتباط معنی‌دار مشاهده شد و میزان موفقیت با سبک رهبری انسان‌گرایی دارای ارتباط بود.
- واژه‌های کلیدی: سبک‌های رهبری (انسان‌گرایی، وظیفه‌گرایی)، موفقیت، کشتی، مربیان ملی.

### مقدمه

مربی‌گری در دنیای کنونی ورزش وظیفه‌ای با اهمیت و مورد توجه است و در طول دو دهه اخیر در چالشی پویا توانسته است به عنوان یک حرفه پرطرفدار، اما دشوار معرفی شود. اگرچه در بخشی از جوامع سنتی این تفکر حاکم است که مربی تنها به فردی اطلاق می‌شود که از مرحله ورزشکاری به مرحله قهرمانی رسیده باشد تا به تواند دانش و مهارت‌های کسب شده خود را به نحو مطلوب به کار گیرد، بدیهی است این چنین دیدگاه‌هایی برگرفته از یک تفکر محدود است. بدین لحاظ همواره سؤال‌هایی، ذهن متخصصان و پژوهشگران ورزشی را به خود مشغول کرده است که مربیان تا چه اندازه قادرند در رشد و توسعه قابلیت‌های ورزشکاران مفید باشند و انتظار واقعی از آنان چیست؟ (اورلیک<sup>۱</sup>، پارتینگتون<sup>۲</sup> و سالملا<sup>۳</sup>، ۱۳۷۲). در این راستا برای مربیان وظایف متعددی در نظر گرفته شده است. یکی از آن‌ها که به عنوان مهم‌ترین عامل بر شمرده می‌شود، یاری دادن به ورزشکاران در رسیدن به موفقیت است که در این تحقیق نیز مد نظر قرار گرفته است. برای یاری رساندن، مربیان نیاز دارند که با سبک‌های رهبری مختلفی آشنایی داشته باشند و استفاده آنان از سبک‌های رهبری گوناگون عامل مهم دیگری است که در این تحقیق بدان پرداخته شده است. زیرا مربیانی موفق هستند که سبک‌های رهبری را به درستی شناخته و چگونگی استفاده از آن‌ها را به داند و به کار ببرند. طبیعتاً این مربیان از آنانی که نمی‌دانند یا آنانی که می‌دانند و قادر نیستند تا این سبک‌ها را به کار برند، اثر بخش‌تر بوده و ورزشکاران تحت نظر آنان نیز عملکرد بهتری را خواهند داشت (گلیسون و گفتمن<sup>۴</sup>، ۱۹۸۸).

بنابراین، شکی نیست که مربیان برای موفقیت ورزشکاران خود از تأثیر شیوه‌های مختلف سبک‌های رهبری باید آگاه باشند. مربی باید بتواند در مواقع گوناگون با استفاده از سبک‌های رهبری از عهده ایفای نقش‌های گوناگون بر آمده و به عنوان یک مشوق و برانگیزاننده و با استفاده از روش‌های منطقی مؤثر، پیشرفت ورزشکاران را اولین الویت کاری خود قرار داده و قادر باشند تا نسبت به عملکرد ورزشکاران همانند یک مدیر سازمانی با ارائه بازخوردهای مناسب (پاداش یا تنبیه)، پیشرفت و موفقیت آنان را همیشه مورد توجه قرار دهد. از جهت دیگر مربیان باید توانایی استفاده از تمام امکانات برای انجام وظایف خود و موفقیت ورزشکاران را در اختیار داشته و همچنین علاوه بر توانایی مدیریتی و رهبری باید با اصول علمی و اخلاقی حرفه خود آگاه بوده تا بتوانند ورزشکاران خود را به نقطه اوج اجرای مهارت‌ها برسانند (رحمانی نیا، ۱۳۷۷).

بدیهی است برای مربی‌گری و هدایت ورزشکاران برای رسیدن به موفقیت نیاز به یک ساختار رهبری است که ورزشکاران بتوانند در آن ساختار بهترین عملکرد جسمانی و مهارتی را داشته باشند. این امر همان مسئله اساسی شناخت سبک‌های رهبری مؤثر مربیان را بیان می‌کند، که عامل مهم هدایت مربی و ورزشکار می‌باشد.

<sup>1</sup> - T. Orlick

<sup>2</sup> - J. Partington

<sup>3</sup> - G. Salmela

از این رو در بسیاری از تحقیقات ، سبک رهبری یکی از متغیرهای تعیین کننده در نیل به موفقیت است (محرم زاده ، ۱۳۷۵) .

با توجه به مراتب فوق ، این تحقیق با این هدف طراحی و اجرا شد تا سبک های رهبری ، و نگرش به موفقیت مربیان کشتی جهان را بررسی نموده و ارتباط بین سبک های مربیان را با نگرش به موفقیت آنان مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار داد .

### روش تحقیق

روش این تحقیق از نوع همبستگی بود که با مطالعه بر روی آزمودنی های تحقیق میزان مشارکت هر متغیر مشخص گردید و سپس به جامعه آماری تعمیم داده شد .

#### جامعه آماری و نمونه آماری

جامعه آماری این تحقیق شامل ۱۳۳ نفر از مربیان کشتی که رهبری تیم های ملی کشور خود را در فاصله سال های ۱۳۸۱ و ۱۳۸۲ در مسابقات جهانی تهران ، فرانسه ، بازی های آسیایی پوسان کره جنوبی و مسابقات آسیایی دهلی نو بر عهده داشتند ، بود . به علت کم بودن تعداد جامعه آماری ، نمونه آماری نیز همان تعداد جامعه آماری تعیین شد . ولی به علت این که فقط ۷۹ نفر یعنی حدود (۶۰٪) پرسشنامه ها عودت داده شد ، لذا نمونه آماری ۷۹ نفر بود .

#### متغیر های تحقیق

۱- سبک های رهبری ( وظیفه گرایی ، انسان گرایی ) ، که با استفاده از پرسشنامه باردنز و متزکاس (۱۹۶۹) تعیین شده است .

۲- نگرش به موفقیت با استفاده از پرسشنامه رادسیپ (۱۹۸۴) تعیین شده است .

#### اعتباریابی ، پایایی پرسشنامه ها

برای تعیین روایی محتوایی پرسشنامه های سبک رهبری و نگرش به موفقیت از اساتید متخصص مدیریت و برنامه ریزی در تربیت بدنی دانشگاه های کشور استفاده شد و پس از کسب نظرات و پیشنهادهای اصلاحی آنان و لحاظ کردن آن ها در پرسشنامه اطمینان لازم از اعتبار یا روایی پرسشنامه کسب شد . با استفاده از فرمول آلفای کرونباخ ، ضریب ثبات درونی پرسشنامه ها محاسبه شد که برای پرسشنامه سبک رهبری باردنز و متزکاس (۶۸/۰۱) و پرسشنامه نگرش به موفقیت رادسیپ (۶۳/۰۱) بود .

#### روش گرد آوری داده ها

برای جمع آوری داده ها از دو پرسشنامه « سبک های رهبری » و « نگرش به موفقیت » استفاده شد .

با توجه به این که محقق خود عموماً در مسابقات کشتی که در سطح بین المللی برگزار می شوند ، حضور می یابد ، لذا در مسابقات جهانی و آسیایی که در فاصله سال های ۱۳۸۱ و ۱۳۸۲ برگزار شد ( جهانی تهران ، فرانسه ، بازی های آسیایی پوسان کره جنوبی و آسیایی دهلی نو ) ، شرکت و حضوراً پرسشنامه ها به مربیان تسلیم و جمع آوری گردید .

پرسشنامه مربیانی که دسترسی حضوری به آنان مقدور نبود از طریق پست و پست هوایی و الکترونیکی ارسال گردید .

### روش های آماری

برای توصیف اطلاعات مربوط به مربیان از آمار توصیفی (فراوانی، میانگین، درصد) استفاده شد. برای تعیین توزیع طبیعی از آزمون کلموگروف اسمیرنوف و برای تجانس واریانس داده‌ها از آزمون‌های لوین استفاده شد. برای تعیین ارتباط بین متغیرها از آزمون همبستگی اسپیرمن و برای تعیین تفاوت بین متغیرها از آزمون‌های کای اسکوار و کراسکال - وایس استفاده شد.

### یافته های تحقیق

توصیف داده‌های مربوط به پرسشنامه‌های سبک رهبری (انسان‌گرایی، وظیفه‌گرایی) و موفقیت مربیان کشتی جهان.

جدول شماره (۱): توزیع فراوانی نتایج مربوط به سبک رهبری انسان‌گرایی

#### مربیان کشتی جهان

درصد فراوانی	فراوانی	امتیاز
۶۱/۸	۴۷	۱ - ۵
۳۸/۲	۲۹	۶ - ۱۰
۰	۰	۱۱ - ۱۵
۱۰۰	۷۶	جمع

همان گونه که در جدول فوق مشاهده می‌شود بر اساس نتایج پرسشنامه سبک رهبری باردنز و متزکاس، (۱۹۶۹)؛ در نیمرخ رهبری امتیاز از (۵ - ۱) به معنی توجه به انسان در سطح ضعیف و امتیاز (۱۰-۶) سطح متوسط و امتیاز (۱۵-۱۱) سطح عالی را نشان می‌دهد، بنابراین براساس این طبقه بندی، ۶۱/۸ درصد مربیان کشتی جهان از نظر سبک رهبری انسان‌گرایی در سطح ضعیف و ۳۸/۲ درصد بقیه در سطح متوسط قرار گرفته اند.

جدول شماره (۲) : توزیع فراوانی نتایج مربوط به سبک رهبری و وظیفه گرایی

مربیان کشتی جهان

امتیاز	فراوانی	درصد فراوانی
۱ - ۷	۲	۲/۶
۸ - ۱۳	۲۵	۳۲/۴
۱۴ - ۲۰	۵۰	۶۵
جمع	۷۷	۱۰۰

مشاهده اطلاعات موجود در جدول شماره (۲) حاکی از آن است که بر اساس نتایج پرسشنامه سبک رهبری باردنز و متزکاس ، (۱۹۶۹) در مجموع حدود ۶۵ درصد مربیان کشتی جهان از نظر سبک رهبری و وظیفه گرایی در سطح عالی و ۳۲/۴ درصد در سطح متوسط و ۲/۶ درصد در سطح ضعیف قرار داشتند .

جدول شماره (۳) : توزیع نتایج مربوط نگرش به موفقیت مربیان کشتی جهان

امتیاز	فراوانی	درصد فراوانی
+۶ تا +۲۶	۵۹	۷۴/۷
+۵ تا -۲۵	۲۰	۲۵/۳
-۲۶ تا -۴۰	۰	۰
جمع	۷۹	۱۰۰

در جدول فوق بیشترین فراوانی به میزان ۷۴/۷ درصد مربیان کشتی جهان موقعیت « برد - برد » را به موقعیت « برد - باخت » ترجیح می دهند و ۲۵/۳ درصد بقیه نیز با عدم اعتماد به نفس مواجه بودند . فرضیه (۱) : بین سبک های رهبری ( وظیفه گرایی و انسان گرایی ) مربیان کشتی جهان ارتباط معنی داری وجود ندارد .

برای آزمون فرضیه فوق از آزمون آماری کراسکال والیس استفاده شد . نتایج این آزمون در جدول (۴) ارائه شده است .

جدول شماره (۴) : نتایج آزمون تعیین تفاوت بین سبک‌های رهبری مربیان کشتی جهان

مشخصات آماره	سبک رهبری انسان‌گرایی	سبک رهبری وظیفه‌گرایی
کای اسکوار	۲۵/۲۲۶	۳۵/۳۷۲
درجه آزادی	۲۶	۲۶
سطح معنی‌داری	۰/۳۶۲	۰/۲۶۹
نتیجه	اختلاف معنی‌دار نیست	اختلاف معنی‌دار نیست

با توجه به داده‌های جدول (۴)، علیرغم تفاوت ظاهری در رتبه امتیازهای محاسبه شده، تفاوت بین سبک‌های رهبری مربیان کشتی جهان معنی‌دار نبود.

جدول شماره (۵): نتایج حاصل از رتبه‌بندی مربیان کشورها توسط آزمون کراسکال والیس جهت رتبه‌بندی سبک رهبری انسان‌گرایی

کشورها	تعداد	میانگین رتبه
لهستان	۱	۷۳
کره جنوبی	۱	۷۳
گرجستان	۱	۶۶/۵۰
مولداوی	۱	۶۶/۵۰
چین	۲	۶۲/۵۰
مغولستان	۱	۵۸/۵۰
آفریقای جنوبی	۲	۵۴/۵۰
آمریکا	۳	۵۱/۸۳
بلغارستان	۳	۵۰/۸۳
ژاپن	۲	۴۷/۵۰
قزاقستان	۵	۴۵/۴۰

۴۴/۵۰	۱	هندوستان
۴۴/۵۰	۱	تاجیکستان
۳۷/۹۲	۱۲	ایران
۳۶	۱	استونی
۳۶	۲	ارمنستان
۳۳/۲۹	۱۷	روسیه
۳۲	۳	فرقیزستان
۳۰	۲	کانادا
۲۸/۱۳	۴	ترکیه
۲۷/۵۰	۲	اوکراین
۲۴	۴	بلاروس
۲۴	۱	کرواسی
۲۴	۱	نروژ
۱۳	۱	یونان
۱۳	۱	کوبا
۱۳	۱	پرو
	۷۶	جمع

جدول شماره ( ۶ ) : نتایج حاصل از رتبه بندی مربیان کشورها از جهت امتیاز سبک رهبری و وظیفه گرایی

میانگین رتبه	تعداد	کشور
۷۵/۵	۱	کره جنوبی
۷۵/۵	۱	تاجیکستان
۶۹	۱	لهستان
۶۹	۱	گرجستان
۶۹	۲	اوکراین
۵۸/۵	۲	آفریقا
۵۸/۵	۱	استونی
۵۷/۲۵	۴	بلاروس

۵۲	۲	چین
۵۰	۳	بلغارستان
۴۵/۵	۱	مولداوی
۴۱/۵	۳	قرقیزستان
۴۰/۹۰	۵	قزاقستان
۴۰/۲۶	۱۷	روسیه
۳۳/۱۷	۳	کانادا
۳۳	۲	ژاپن
۳۳	۱	هندوستان
۳۰/۱۷	۳	آمریکا
۲۹/۲۵	۱۲	ایران
۲۸/۱۳	۴	ترکیه
۲۰/۵	۱	کرواسی
۲۰/۵	۱	کوبا
۲۰/۵	۱	پرو
۲۰/۵	۱	مغولستان
۹	۱	نروژ
۶	۱	یونان
۴/۵	۲	ارمنستان
	۷۷	جمع

جدول‌های ۵ و ۶ رتبه بندی کشورها را از دیدگاه سبک‌های رهبری (انسان‌گرا و وظیفه‌گرا) نشان می‌دهد. همان گونه که در جدول (۵) مشاهده می‌شود؛ کشورهای لهستان، کره جنوبی، گرجستان و مولداوی از دیدگاه سبک رهبری انسان‌گرایی بالاترین رتبه را داشتند و کشورهای پرو، یونان و کوبا نسبت به بقیه کشورها کمترین رتبه را دارا بودند. هم‌چنین براساس جدول (۶) از دیدگاه سبک رهبری وظیفه‌گرایی کشورهای لهستان، کره جنوبی، گرجستان دارای بالاترین رتبه بودند و کشورهای ارمنستان، یونان و نروژ در پایین‌ترین سطح قرار داشتند. به طور کلی ملاحظه می‌شود که مربیان کشتی کشورهای لهستان، کره جنوبی، گرجستان در هر دو سبک رهبری (انسان‌گرایی و وظیفه‌گرایی) نسبت به بقیه کشورهای جهان کشتی از نظر رتبه در سطح بالا بودند.



فرضیه دوم : بین نگرش به موفقیت مربیان کشتی کشورهای جهان تفاوت معنی داری وجود ندارد.

جدول شماره (۷) : نتایج آزمون تعیین تفاوت بین نگرش به موفقیت مربیان کشتی جهان

مشخصات آماره	موفقیت
کای اسکوار	۳۵/۰۷۶
درجه آزادی	۲۶
سطح معنی داری	۰/۰۵۴
نتیجه	اختلاف معنی دار نیست

بر اساس داده های جدول (۷) ، نتایج استفاده از آزمون کراسکال والیس برای آزمون فرضیه فوق ، بر اساس سطح معنی داری ارایه شده ، تفاوت معنی داری را بین نگرش به موفقیت مربیان کشتی جهان نشان نداد .

جدول شماره (۸) : نتایج حاصل از رتبه بندی مربیان کشتی کشورهای جهان از جهت میزان موفقیت

کشور	تعداد	میانگین رتبه
آمریکا	۳	۷۶/۸۳
کرواسی	۱	۷۳/۵
چین	۲	۶۹
نروژ	۱	۶۹
پرو	۱	۶۴/۵
کوبا	۱	۶۴/۵
آفریقای جنوبی	۲	۵۶
یونان	۱	۵۲/۵
گرجستان	۱	۵۲/۵
کانادا	۳	۴۹/۱۷
قرقیزستان	۳	۴۹
اوکراین	۲	۴۷/۷۵
ایران	۱۲	۴۴/۸۸
ترکیه	۴	۴۱/۱۳
قزاقستان	۷	۳۸/۷۹
ژاپن	۲	۳۲/۵

ارتباط بین سبک‌های رهبری مربیان تیم‌های ملی کشتی جهان با...

۳۲	۴	بلاروس
۲۹/۹۷	۱۷	روسیه
۲۶/۵	۱	مولداوی
۲۶/۵	۱	مغولستان
۲۳/۵	۳	بلغارستان
۲۲/۵	۱	استونی
۲۲/۵	۱	تاجیکستان
۱۹/۵	۱	کره جنوبی
۱۹	۲	ارمنستان
۹	۱	هندوستان
۱	۱	لهستان
	۷۹	جمع

فرضیه سوم : بین سبک‌های رهبری و نگرش به موفقیت مربیان کشتی جهان ارتباط معنی‌داری وجود ندارد .

برای بررسی این فرضیه از آزمون ضریب همبستگی اسپیرمن استفاده شد .

نتایج بدست آمده در جدول شماره ( ۹ ) آمده است :

جدول شماره ( ۹ ) : نتایج حاصل از استفاده از آزمون ضریب همبستگی اسپیرمن برای تعیین بین نگرش به موفقیت

و سبک‌های رهبری مربیان

موفقیت	مشخصات آماره	سبک رهبری
۰/۴۶	ضریب همبستگی	انسان‌گرایی
۰/۰۲۷	سطح معنی‌داری	
۷۶	تعداد	
-۰/۴۲۸	ضریب همبستگی	وظیفه‌گرایی
۰/۰۳	سطح معنی‌داری	
۷۷	تعداد	

همانگونه که جدول (۹) ، نشان می‌دهد بین نگرش به موفقیت با سبک رهبری انسان گرایی ارتباط معنی داری به میزان ۰/۴۶ در سطح آلفای ۰/۰۲۷ وجود دارد . جهت این ارتباط مثبت است یعنی با بالا رفتن میزان سبک رهبری انسان گرایی ، میزان موفقیت افزایش می‌یابد . همچنین بین نگرش به موفقیت و سبک رهبری وظیفه گرایی نیز ارتباط معنی داری به میزان ۰/۴۲۸- در سطح آلفای ۰/۰۳ مشاهده می‌شود . این یافته نشان می‌دهد که هر چه بر میزان وظیفه گرایی افزوده شود از میزان موفقیت کاسته خواهد شد . لذا مربیانی از موفقیت بیشتری بر خور دار خواهند بود که از بُعد انسان گرایی بیشتری در بر خورد و هدایت تیم های شان بهره ببرند .

فرضیه چهارم : بین سبک های رهبری مربیان کشتی ایران و سایر کشورهای جهان تفاوت معنی داری وجود ندارد . برای بررسی فرضیه فوق الذکر از آزمون یو من ویتنی استفاده شد

جدول شماره (۱۰) : مقایسه سبک‌های رهبری مربیان کشتی ایران و سایر کشورهای جهان

سبک رهبری	کشور	تعداد	میانگین رتبه	مجموع رتبه ها
انسان گرایی	ایران	۱۲	۳۹/۵۴	۴۷۴/۵
	سایر کشورها	۶۴	۳۸/۳	۲۴۵۱/۵
وظیفه گرایی	ایران	۱۲	۲۹/۲۵	۳۵۱
	سایر کشورها	۶۵	۴۰/۸	۲۶۵۴

جدول شماره (۱۱) : نتایج استفاده از آزمون یو من ویتنی برای مقایسه سبک‌های رهبری

مربیان ایران و سایر کشورهای جهان

آماره های آزمون	سبک رهبری انسان گرایی	سبک رهبری وظیفه گرایی
Mann- Whitney	۳۷۱/۵	۲۷۳
Wilcoxon . W	۲۴۵۱/۵	۳۵۱
Z	-۰/۱۷۹	-۱/۶۶
سطح معنی داری	۰/۸۵۸	۰/۰۹۷

همانگونه که در جدول (۱۱) ، مشاهده می شود اختلاف معنی داری در سبک رهبری انسان گرایی بین مربیان کشتی ایران و جهان وجود ندارد. لیکن میانگین رتبه مربیان کشتی ایران به میزان ۱/۲۴ بیش از مربیان سایر کشورها می باشد.

نکته قابل توجه در بعد وظیفه گرایی این است که با وجود عدم اختلاف معنی داری بین مربیان کشتی ایران با سایر کشورهای جهان ، در بعد وظیفه گرایی میانگین رتبه مربیان سایر کشورهای جهان ۱/۵۵ مرتبه بیش از مربیان ایرانی بود. بنا بر این از آزمون فوق چنین استنباط می شود که گرایش مربیان ایرانی به سمت انسان گرایی و مربیان سایر کشورها جهان به سمت وظیفه گرایی بود .

فرضیه پنجم : بین نگرش به موفقیت مربیان کشتی ایران و سایر کشورهای جهان تفاوت معنی داری وجود ندارد .

جدول شماره (۱۲) : مقایسه میزان نگرش به موفقیت مربیان کشتی ایران و سایر کشورهای جهان

کشور	تعداد	میانگین رتبه	مجموع رتبه ها
ایران	۱۲	۳۳/۲۹	۳۹۹/۵
سایر کشورها	۶۷	۴۱/۲	۲۷۶۰/۵

جدول (۱۳) : نتایج استفاده از آزمون یو من ویتنی برای مقایسه نگرش موفقیت مربیان کشتی ایران و سایر

کشورهای جهان

موفقیت	آماره های آزمون
۳۲۱/۵	Mann-Whitney U
۳۹۹/۵	Wilcoxon W
-۱/۴۶	Z
۰/۱۴۴	سطح معنی داری

همانگونه که در جدول شماره (۱۳) مشاهده می شود بین نگرش به موفقیت مربیان کشتی ایران و سایر کشورهای جهان تفاوت معنی داری در سطح آلفای ۰/۰۵ مشاهده نشد. حتی این نگرش در نزد مربیان کشتی ایران به میزان ۷/۹۱ مرتبه پائین تر از مربیان کشتی سایر کشورهای جهان بود جدول (۱۲). ضمناً هر دو میانگین در (سطح يك) نگرش به موفقیت بر اساس شاخص رادسیپ (۱۹۸۴) بود. (سطح يك) بیانگر آن است که مربی احیاناً به استانداردهای بالا و غیر واقعی تمایل داشته و همیشه برای رسیدن به هدف و موفقیت راضی نمی شود. در این وضعیت مربی موفقیت «برد\_ برد» را به موفقیت «برد - باخت» ترجیح می دهد.

### بحث و نتیجه گیری

منطبق کردن نتایج تحقیق با يك اصول عملی نیازمند هم خوانی نتایج تحقیقات دیگر پژوهشگران دارد. در این قسمت تحلیل یافته‌ها با توجه به ادبیات تحقیق که با متغیرهای این تحقیق ارتباط دارند توضیح داده می‌شود و در نهایت نتیجه‌گیری انجام گرفته و پیشنهادها ارائه می‌شوند.

هدف اول: مقایسه بین سبک های رهبری (وظیفه گرایی و انسان گرایی) مربیان کشتی جهان نتایج این تحقیق حاکی از آن بود که بین سبک های رهبری مربیان کشتی جهان تفاوت معنی داری وجود نداشت. بنا بر نتایج این تحقیق و تحقیقات دیگران (فرح بخش ۱۳۷۴، عامری ۱۳۸۱، ریدر پارک ۱۹۸۷)، که بین سبک رهبری در ارتباط با پیروان تفاوت معنی داری مشاهده ننموده اند، چنین می توان نتیجه گرفت که مربیان برای رسیدن به سطح (مربی‌گری تیم ملی) نیاز دارند که نسبت به شرایط موقعیتی تصمیم درست را در رهبری ورزشکاران را بگیرند. بنا براین به دلیل وضعیت خاص رشته کشتی مربیان در این سطح باید با هر دو سبک تا حدود زیادی آشنایی داشته، تا بنا بر شرایط موقعیتی از آن استفاده کنند. براین اساس این تفاوت معنی دار نبود.

هدف دوم: مقایسه نگرش به موفقیت بین مربیان کشتی کشورهای جهان

مک کلند (۱۹۶۱) ، معتقد است که انگیزه کسب موفقیت بیشتر به کسب موفقیت شخصی مرتبط است تا پاداش‌های ناشی از آن ، این ویژگی مربوط به افرادی است که میل به موفقیت دارند . بنابراین تعریف ورزشکاران جزیی از این گروه هستند. و میل به بردگرایی و کسب موفقیت در افراد بردگرا بسیار بالاست (اتکینسون، ۱۹۸۹).

بر اساس این دیدگاه‌ها و این نتیجه چنین استنباط می‌شود که نگرش به موفقیت در مربیان به دلیل ویژگی‌های قهرمانی در آن‌ها و رسیدن به مقامات بالا در این ورزش یکسان است . بدین خاطر به همگن بودن نگرش آنان به موفقیت به دلیل بودن در رده‌های بالا و کسب موفقیت جهانی تفاوت معنی داری مشاهده نشد .

هدف سوم : ارتباط بین نگرش به موفقیت مربیان کشتی جهان با سبک‌های رهبری

بین نگرش به موفقیت با سبک رهبری انسان‌گرایی ارتباط معنی‌داری به میزان ۴۶٪ در سطح آلفای ۰/۰۲۷ وجود داشت ، و جهت این ارتباط مثبت بود . یعنی با بالا رفتن میزان سبک رهبری انسان‌گرایی به میزان موفقیت افزوده شده است . همچنین بین نگرش به موفقیت و سبک رهبری وظیفه‌گرایی نیز ارتباط معنی‌داری به میزان ۰/۴۲۸- در سطح آلفای ۰/۰۳ مشاهده شد ، و جهت این ارتباط منفی بود . بدین معنی که هر چه بر میزان اجرای سبک رهبری وظیفه‌گرایی افزوده می‌شد از میزان موفقیت کاسته می‌شد .

در این تحقیق ارتباط معنی‌داری بین سبک رهبری انسان‌گرایی و موفقیت ملاحظه گردید که نشان داد داشتن سبک رهبری ، یک عامل اساسی در کسب موفقیت نزد مربیان نبود . در تحقیقات (سریا ، پاتاکو ، سنتوس ۱۹۹۱ ، مارتل ، برانل ، اسپالانزانی ۱۹۹۱ ، استاگدیل ۱۹۴۸ ، لنینگ ۱۹۷۹) ، نیز ارتباط معنی دار بین سبک‌های رهبری و موفقیت مشاهده شد که همگنی با این تحقیق را نشان می‌دهد. این هماهنگی و همخوانی تحقیقات با یکدیگر نشان می‌دهد که وجود سبک رهبری انسان‌گرایی به عنوان سبک غالب برای رهبری ورزشکاران نخبه در راستای نیل به موفقیت و در نتیجه ایجاد احساس شایستگی در آنان موضوعی اساسی است که بایستی در نظر گرفته شود. زیرا از نتایج چنین می‌توان استنباط نمود که روابط انسانی عامل غالبی برای ایجاد احترام متقابل بین ورزشکاران و مربی و افزایش انگیزه توفیق طلبی است .

هدف چهارم : مقایسه سبک‌های رهبری مربیان کشتی ایران و سایر کشورهای جهان

در مقایسه سبک‌های رهبری مربیان کشتی سایر کشورهای جهان و مربیان کشتی ایران تفاوت معنی داری مشاهده نشد . میانگین رتبه سبک رهبری مربیان کشتی ایران ۳۹/۵۴ و مربیان کشتی سایر کشورهای جهان ۳۸/۳ در بُعد انسان‌گرایی بوده است ، که نشان دهنده بالا بودن سبک رهبری انسان‌گرایی به میزان ۱/۲۴ در مربیان ایرانی نسبت به مربیان سایر کشورهای جهان بود .

در سبک رهبری وظیفه‌گرایی میانگین رتبه در مربیان کشتی ایران برابر با ۲۹/۲۵ و مربیان سایر کشورهای جهان ۴۰/۸ بدست آمد . نکته قابل توجه در بُعد وظیفه‌گرایی آن است که با وجود نبود اختلاف معنی داری بین مربیان کشتی ایران با سایر کشورهای جهان ، این میزان در نزد مربیان سایر کشورهای جهان ۱۱/۵۵ مرتبه بیش از مربیان کشتی ایران بود .

از آن جایی که سبک های رهبری در مربیانی که هدایت ورزشکاران نخبه را به عهده دارند بیشتر مرتبط با شرایط موقعیتی است . آن ماری برد ( ۱۹۷۷ ) ، ریدر ، پارک ( ۱۹۸۷ ) ، نتایج این تحقیقات نیز به این مورد صحت گذاشته و فقدان ارتباط بین سبک های رهبری مربیان ایران با سایر کشورهای جهان مشاهده گردید . در پژوهش های انجام شده توسط دیگران نیز ارتباطی بین سبک های رهبری مشاهده نشد ، عامری ( ۱۳۸۱ ) ، عبدالسلام ( ۱۳۷۴ ) ، فرح بخش ( ۱۳۷۴ ) . زیرا شرایط مسابقه و وضعیت ورزشکاران است که سبک رهبری را برای هدایت آنان شکل می دهد ، بدین خاطر مربیان سطوح بالا بر این باورند که گاهی از سبک رهبری وظیفه گرا و گاهی از سبک رهبری انسان گرا باید استفاده شود . از نتایج استنباط می شود هر چند جوامع از نظر فرهنگی متفاوت هستند ، اما آشنایی مربیان به هر دو سبک تا حدودی مشاهده شد . بدین خاطر استفاده از سبک رهبری در مربیگری در سطوح بالا چندان تحت تاثیر وجود جوامع مختلف نیست . زیرا ویژگی های نخبگان و برگزیدگان در مورد این عامل خاص آنان را به صورت یک جامعه واحد بیان می کند و به همین خاطر تفاوت محسوسی در سبک های رهبری مربیان ایران با دیگر کشورهای جهان مشاهده نشد .

هدف پنجم : مقایسه نگرش به موفقیت بین مربیان کشتی ایران و سایر کشورهای جهان

بین نگرش به موفقیت مربیان کشتی ایران و سایر کشورهای جهان تفاوت معنی داری مشاهده نشد . میزان نگرش به موفقیت در مربیان کشتی ایران برابر با ۳۳/۲۹ و در مربیان سایر کشورهای جهان ۴۱/۲ بدست آمد . این نگرش در نزد مربیان کشتی سایر کشورهای جهان به میزان ۷/۳۱ مرتبه بیش از رتبه مربیان کشتی ایران بود . همچنین هر دو میانگین در سطح ( یک ) نگرش به موفقیت بر اساس شاخص رادسیپ می باشد . سطح یک بیانگر آن است که مربی به استانداردهای بالا و غیر واقعی تمایل داشته و همیشه برای رسیدن به هدف و موقعیت راضی نمی شود . در این وضعیت مربی موفقیت « برد - برد » را به موفقیت « برد - باخت » ترجیح می دهد .

نگرش به موفقیت پلی برای رسیدن به موفقیت است و نتایج این تحقیق و تحقیقات دیگران ( ادیبی ۱۳۵۱ ، احمد آبادی ۱۳۶۹ ، لیکرت ۱۹۶۱ ، آن ماری برد ۱۹۷۷ ، سرپا ، پاناکو ، سنتوس ۱۹۹۱ ، مارتل ، برانل ، اسپالانزانی ۱۹۹۱ ) ، نیز نشان داد که نگرش موثر به موفقیت در جوامع ورزشی و دیگر جوامع بیشتر مرتبط با کسانی است که قادرند از هر دو سبک رهبری استفاده کنند . از سوی دیگر استاگدیل ( ۱۹۴۸ ) ، نیز سطح آمادگی و وضعیت اجتماعی را عامل اساسی برای رسیدن به موفقیت می داند ، از نتایج این تحقیق و هم خوانی آن با نتایج پژوهشگران فوق ، چنین برداشت می شود که فقدان این تفاوت در نگرش به موفقیت در مربیان ، بر انگیزه توفیق طلبی یکسان مربیان کشتی جهان دلالت داشت . که همگی آنان از شایستگی مقام قهرمانی برخوردار بودند . و هیچ یک از آزمودنی ها فاقد عناوین قهرمانی نبود . از سوی دیگر افرادی که به عنوان ورزشکاران نخبه به این سطح رسیده اند خود نیز دارای انگیزه توفیق طلبی بالایی بوده اند و این همخوانی بین ورزشکار و مربی سبب می گردد که این مورد به عنوان شاخص اصلی برای عدم تفاوت معنی دار تفسیر گردد .

## منابع

- ۱- ( اورلیک °، پارتینگتون<sup>۱</sup> و سالملا<sup>۲</sup>، ۱۳۷۲). مروری بر روان‌شناسی ورزشی، فصل‌نامه المپیک، شماره یک پائیز ۱۳۷۲، ص ۱۸
- ۲- برایان، شارکی (۱۳۷۷). فیزیولوژی ورزشی، ترجمه فرهاد رحمانی نیا، چاپ اول، انتشارات آموزش و پرورش، تهران
- ۳- رایزر، مارتنز (۱۳۷۳). روانشناسی ورزش (راهنمای مربیان و ورزشکاران)، ترجمه محمد خیبری، چاپ اول، تهران، انتشارات کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی ایران، ص ۴۸.
- ۴- رایزر، مانتز و دیگران (۱۳۷۲). مربی‌گری ورزشکاران جوان، ترجمه عباس علی‌گابینی و قوام مطالعه و بررسی فرهنگ‌الدین جلیلی، چاپ اول تهران، انتشارات اداره کل تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش.
- ۵- سیف، علی‌اکبر (۱۳۶۸). روان‌شناسی پرورشی، چاپ دهم، انتشارات آگاه، تهران.
- ۶- مقیمی، سیدمحمد (۱۳۷۷). سازمان و مدیریت رویکردی پژوهشی، چاپ اول، تهران، انتشارات ترمه.
- ۷- محرم‌زاده، مهرداد (۱۳۷۷). بررسی و توصیف میزان انعطاف‌پذیری و اثر بخشی سبک‌های رهبری، تعیین سبک‌های رهبری اولیه، پشتیبانی و توسعه‌ای مدیران ورزشی دانشگاه‌ها و ادارات کل تربیت بدنی استان‌های کشور و ارتباط آن‌ها با برخی از ویژگی‌های شخصی مدیران، رساله دکترای تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران.
- ۸- نصرت‌پناه، سیاوش (۱۳۷۱). بررسی پاره‌ای از عوامل مؤثر در میزان موفقیت مدیران مجتمع‌های خدمات شهری سازمان بهزیستی استان تهران، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده علوم تربیتی دانشگاه تهران.
- ۹- هرسی، پال، بلانچارد، کنت (۱۳۷۸). مدیریت رفتار سازمانی (کاربرد منابع انسانی) ترجمه دکتر علی‌علاقه بند، انتشارات امیرکبیر، ص ۱۳۸ و ۳۷۹.

10- Glpeson & Geft(1988). The coach in action Human Kinetics, page 8.

11- Hersey. P. & Blanchard. K. H, (1969). Life cycle theory of leadership training and Development journal.No:23/26,34.

12-Luthans .F. (1985). Organizational Behavior, pp 521-523.

13-Lanning, W. (1979). Coach and athlete personality interaction: A erital variable in athletic success. Journal of Sport Psychology.No:1.p:262-267.

14- Martel, D. Branelle, J, Spallanani.C. (1991). The influence of coaching leadership style on the involvement of fenrale players during volleyball training sessions. CAHPER Journal/Journal ACSEPL (Gloucester, ont.) 57(1),pp.11-15.

- 
- T. Orlick
  - J. Partington
  - G. Salmela



- 15- Raudseep(1984). Self Sabotage, Success, West Publishing Company, pp18-21.
- 16-Serpa, S. Pantos, F. (1991). Leadership patterns in handball international; competition, International Journal of Sport Psychology(Rom)22(1).pp.78-89.
- 17- Staggill, R.M.(1948)."Personal Factors Associated with Leadership", Journal of Psychology, pp.35-71.
- 18 -William Pfeiffer & John E. Jones,(1974). A Handbook if Structured Experiences for Human Relations Training, San Diago: university Associates, pp.7-12. As Adapted from Sergovanni Metzcus & Burden,s. (1969).The Leadership Behavior Description Questionnaire.

Archive of SID